

УДК 332.1

Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯМ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ

DIRECTIONS OF IMPROVING THE MANAGEMENT OF INVESTMENT AND INNOVATIVE ACTIVITY OF THE BLACK SEA REGION

Зубков Р.С.

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки і підприємництва

Миколаївського Міжрегіонального інституту розвитку людини Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Лагодієнко Н.В.

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування

Миколаївського національного аграрного університету

АНОТАЦІЯ

В статті розглянуті проблеми, які впливають на інвестиційно-інноваційний розвиток регіонів, запропоновано механізми усунення проблем які негативно впливають на регіональний розвиток, запропоновано здійснювати керування інвестиційно-інноваційною діяльністю Причорноморського регіону шляхом впровадження системи єдиного координуючого центру інвестиційно-інноваційної діяльності.

Ключові слова: інвестиції, інновації, розвиток, регіон, простір, структура, активація, механізм.

АННОТАЦИЯ

В статье рассмотрены проблемы, которые влияют на инвестиционно-инновационное развитие регионов, предложены механизмы устранения проблем, которые негативно влияют на региональное развитие, предложено осуществлять управление инвестиционно-инновационной деятельностью Причерноморского региона путем внедрения системы единого координирующего центра инвестиционно-инновационной деятельности.

Ключевые слова: инвестиции, инновации, развитие, регион, пространство, структура, активация, механизм.

ANNOTATION

The article deals with the problems that affect the investment and innovation development of the regions, the proposed mechanisms of addressing problems that negatively affect regional development, it is proposed to carry out the management of investment and innovative activity of the black sea region through the implementation of a single focal point of investment and innovation activities

Keywords: investment, innovation, development, region, space, structure, activation, mechanism.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Мінливість світової глобалізації породжує нові економічні реалії безперервного процесу конкурування за світові ринки. Специфіка такого конкурування передбачає створення нового економічного механізму моделювання розвитку державної економіки. В умовах сьогодення, високо-продуктивність, конкурентоспроможність, енергозаощадність та нанотехнологічність стають основними чинниками стабільного зростання реального сектору державної економіки. Назріває гостра проблема переходу до критичного перегляду та вдосконалення більшої частини державних програм економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Проблеми розвитку інноваційної теорії знайшли своє відображення у багатьох працях як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Зокрема, слід особливо виділити наукові досягнення таких дослідників як: Ю. Атаманова, Ю. Бажал, М. Денисенко, Д. Джоббер, П. Друкер, Б. Райзберг, З. Румянцева, Б. Санто, Д. Сахал, О. Скібіцький, А. Сумець, Б. Твісс, Д. Тідд, Р. Фатхудінов, Ф. Хаберланд, Г. Хамел, М. Хучек, Д. Черваньов, В. Шматько, Й. Шумпетер, Ю. Яковець, та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Відсутність державної довгострокової стратегії усунення залежності всього виробничого комплексу країни від не відновлюваних енергоносіїв призводить до фактичного перебування на рівні банкрутства основних експорто-орієнтованих економіко-виробничих галузей. Відсутність постійного потоку валютних надходжень від експорту енергоємної продукції негативно впливає на розвиток як самих експорто-орієнтованих підприємств так і в цілому державної економіки. Вимушена вдаватися до зовнішніх валютних запозичень, які негативно впливають на соціально-економічне становище населення країни, держава втрачає економічну залежність перебуваючи в постійній загрозі виникнення дефолту. Масштабність кризи не дозволяє основному державному механізму вчасно охопити всі рівні здійснення державного контролю та швидко виробити необхідні заходи по усуненню некерованого розвитку економічного середовища та руйнівних проявів деструктивного характеру.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Провести аналіз проблем, які впливають на інвестиційно-інноваційний розвиток регіонів. Запропонувати механізми усунення проблем які негативно впливають на регіональний розвиток. Розробити організаційну регіональну структуру для керування інвестиційно-інноваційною діяльністю Причорноморського регіону шляхом впровадження системи єдиного координуючого центру

інвестиційно-інноваційної діяльності. Запропонувати основні кроки для запуску механізмів розвитку регіонального інноваційно-інвестиційного становлення та перехід на нову доктрину підвищення соціально-економічних стандартів регіонального відродження

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Хаотичне руйнування економічно-технологічної структури всього господарського комплексу України, яке відбувалося останні десятиліття не залишає вибору, або розпочати глобальні зміни або перетворитися на країну аутсайдера світової економічної системи. Аналіз територіальної регіональної структури демонструє наявність колосального економічного потенціалу, незважаючи на значну деградацію економічної матерії всіх регіонів України. Вдале впровадження досконало підібраних напрямків довгострокового розвитку з врахуванням потреб інвестиційно-інноваційного характеру забезпечить колосальне піднесення регіональної матерії та визначить готовність до переходу на новий технологічний уклад. Брак фінансування, наявність тотальної корупції, відсутність великої кількості наукових кадрів породжує загальну кризову ситуацію та невизначеність подальшого ефективного напрямку регіонального розвитку. В той же час, межу після якої неможливо реанімувати регіональну економіку регіонів держави ще не пройдено. Швидка взаємодія регіональної та загальнодержавної влади у питаннях розроблення механізму реалізації стратегії комплексного підходу до кожного конкретного регіону здатна перетворити регіони України у технологічні та унікальні осередки інноваційного піднесення.

Зосередження на усуненні цілої низки проблем, які стоять на заваді ефективному соціально-економічному та інвестиційно-інноваційному розвитку регіонів, дозволить швидко перезапустити механізми економічного самозбереження та перетворення регіональної економіки в потужний локомотив національного піднесення. Більша частина проблем виникла внаслідок дії системної соціально-економічної кризи та відсутності

фінансової і координаційної політики спрямованої на стабілізацію та вирівнювання регіонального розвитку. До основних проблем, які впливають на інвестиційно-інноваційний розвиток регіонів слід віднести наступні рис.

1.1.

Проблема №1

Відсутність достатнього законодавчого врегулювання інвестиційно-інноваційної політики в регіонах та на рівні всієї структури економічної матерії регіону включаючи міста, села.

Проблема №2

Відсутність комплексного стратегічного довгострокового механізму використання ресурсного наповнення загально-регіональної та інвестиційно-інноваційної матерії регіону.

Проблема №3

Недостатній рівень наповнення регіональної економічної матерії інвестиціями та недостатність рівня інноваційного впровадження внаслідок погіршення соціально-економічного становища в країні і падіння інвестиційно-інноваційної привабливості на фоні загальної політичної та військової нестабільності

Проблема №4

Неефективність державного та приватного фінансування інноваційно-інвестиційних проектів необхідних для розвитку регіональної економічної матерії.

Проблема №5

Нерівномірний та незбалансований розподіл інвестицій та нерівномірне впровадження інновацій, відсутність прямого ефекту для регіону від інвестиційно-інноваційної діяльності.

Рис.1.1.Основні проблеми які впливають на інвестиційно-інноваційний розвиток регіонів

Отже, зазначені проблеми є системними проблемами, які повторюються з року в рік та породжують загальнодержавну економічну нестабільність. Усунення цих проблем стає першочерговим завданням для всього державного механізму та регіональної влади.

Більшість проблем викликано законодавчою специфікою регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні. Спираючись на ті нормативні акти які сворені на загальнодержавному законодавчому рівні (Закон України «Про інвестиційну діяльність» [3], Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності в Україні» [13], Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» [9], Закон України «Про інноваційну діяльність» [4], Закон України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» [7], Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [8], Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [5] та ряд інших законодавчих актів) органи місцевого самоврядування самостійно, незалежності від рівня власної компетенції на рівні місцевих рад, визначають політику стосовно інвестиційно-інноваційної діяльності. Зазначена тенденція негативно впливає на загально регіональний розвиток, адже не враховує специфіки єдиної вертикально-горизонтальної стратегії активізації та розвитку всіх елементів регіональної соціально-економічної матерії.

Розвиток механізму керування інвестиційно-інноваційною діяльністю Причорноморського регіону, основу якого складають три потужних за рівнем інвестиційно-інноваційного потенціалу області, не можливо здійснити без впровадження системи єдиного координуючого центру інвестиційно-інноваційної діяльності. Принципи управління повинні базуватися на кращих і можливих варіантах використання ефективного стратегічного менеджменту з використанням елементів інноваційної складової управління [15]. Першочергове завдання такого органу є вироблення швидкої та єдиної

стратегії інвестиційно-інноваційного розвитку з використанням спільної стратегічної лінії трьох областей.

Складова організації роботи Центру інвестиційно-інноваційного розвитку Причорноморського регіону повинна базуватися на механізмі постійних засідань його правління та створених постійно діючих комісій здійснення моніторингу конкретних проблем та нагальних питань інвестиційно-інноваційного розвитку, які безпосередньо стосуються не тільки розробки документальних рекомендацій а й безпосередньої участі фахівців центру по усуненню проблеми та закріпленню результату. Фахівці центру повинні:

- досконало володіти методологією кризи-менеджменту;
- мати чіткі уявлення про особливості роботи місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій регіону;
- знати та застосовувати основні методи дослідження проблеми та кращі практики основних законів консалтингової діяльності.

В своїй структурі Центр інвестиційно-інноваційного розвитку Причорноморського регіону повинен мати аналітичний центр стратегічного планування та прогнозування.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, враховуючи особливості та специфіку сучасного розвитку державної регіональної економіки в умовах нестабільного та невизначеного економічного майбутнього залишається гострою проблема управління та координації регіонально-просторової інвестиційно-інноваційної активності. Відсутність досвіду ефективного управління інвестиційно-інноваційним розвитком більшості регіонів України породжує необхідність створення організаційно-структурного елемента, який за допомогою використання кращих зарубіжних практик регіонотворення створить умови для економічного зростання та інноваційного насичення Причорноморського регіону. Поряд з цим, територіальна специфіка

Причорноморського регіону, його унікальне географічне розташування з вдалою технологічною структурою в поєднанні з інвестиційно-інноваційними стимулами дає можливість за допомогою ефективного управління створити умови для соціально-економічного домінування серед інших регіонів країни.

Бібліографічний список:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. №436 – IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»// Верховна Рада України; Закон від 14.09.2006 № 143-V (редакція із змінами 05.12.2012 р.)
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» (із змінами, внесеними згідно з Законами України у 1991-2005 рр.// Голос України. -1991. -21 листопада.
4. Закон України «Про інноваційну діяльність» №40-IV від 04.07.2002 р. (редакція від 23.06.2010р).
5. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», №1977 – XII від 13.12.1991 р. (редакція із змінами від 06.01.2011 р.).
6. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу», №51/95-ВР від 10.02.1995 р. (редакція із змінами від 03.03.2006 р.).
7. Закон України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» від 12 грудня 1991 р. №1977-XII//ВВР.-1992. - №12.
8. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» // ВВР. -2003. -№13.
9. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків»//Голос України. -2006.-3 лютого.

10. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» // Голос України. -2006. -3 лютого.

11. Концепція науково-технічного та інноваційного розвитку України// Голос України. – 1999. -3 серпня.

12. Податковий кодекс Україна від 02.12.2010 №2755-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

13. Про заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності в Україні. Указ Президента України N 912/2009 від 10 листопада 2009 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/912/2009>

14. Про інвестиційну діяльність : закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

15. Лагодієнко В.В. Реалізація інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності у харчовій галузі / В.В. Лагодієнко // Бізнес-Навігатор: науково-виробничий журнал Міжнародного університету бізнесу і права. – Херсон, – 2013. - №2(31). – С. 178-183.